

„Pamięć dla przyszłości” – 2. edycja (2004/2005)

W roku 2004/2005 również z CODN-em prowadziliśmy konkurs dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na projekt pierwszych obchodów w Polsce ***Dnia Pamięci o Holokauście i przeciwdziałania zbrodniom przeciwko ludzkości***. Patronat honorowy nad konkursem objął ówczesny Minister Edukacji Narodowej i Sportu – Mirosław Sawicki, patronat naukowy: Żydowski Instytut Historyczny i Instytut Pamięci Narodowej.

Słów kilka o Dniu Pamięci o Holokauście:

Do szkół ten Dzień został wprowadzony przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w 2004 roku, w ramach inicjatywy Rady Europy – „Nauczanie pamięci – edukacja na rzecz przeciwdziałania zbrodniom przeciwko ludzkości” oraz w związku z Deklaracją Sztokholmską Grupy Roboczej do Współpracy Międzynarodowej w Dziedzinie Edukacji, Pamięci i Badań nad Holokaustem.

Jako stała data tych obchodów w polskich szkołach wybrano **19 kwietnia - rocznica wybuchu powstania w Getcie Warszawskim**. Data ta pozwala na podkreślenie zarówno pamięci o tragedii Holokaustu, jak również kształtowanie postaw aktywnego przeciwstawiania się zbrodniom przeciwko ludzkości.

Celem wspólnych działań naszego Stowarzyszenia i CODN-u jest m.in. przygotowanie szkół i środowiska lokalnego do obchodów 19 kwietnia.

Zależy nam, aby obchody tego Dnia na stałe zagościły w kalendarzu ważnych wydarzeń szkoły jako część długofalowego projektu zaplanowanego i realizowanego wspólnie przez nauczycieli i uczniów w konkretnych społecznościach lokalnych.

Przebieg programu:

W styczniu 2005 roku w siedzibie CODN w Warszawie odbyło się jednodniowe szkolenie dla nauczycieli zainteresowanych udziałem w programie. Celem szkolenia było między innymi:

- udzielenie wskazówek do nauczania o Holokauście,
- przygotowanie do pracy z uczniami metodą projektów,
- przygotowanie do obchodów Dnia Pamięci o Holokauście i przeciwdziałaniu zbrodniom przeciwko ludzkości.

Wierząc w kreatywność i zaangażowanie młodych ludzi wybór sposobu opracowania i przygotowania projektu obchodów tego szczególnego Dnia pozostawiliśmy im samym, sugerując jedynie kilka możliwości: eseje, wywiady, rysunki albumy, gry edukacyjne, itp.

Mogło to być również zorganizowanie uroczystego apelu, wieczoru poezji, koncertu itp. Z naszego punktu widzenia ważnym było, aby projekt łączył różne metody i techniki pracy, pozwalał na zaangażowanie uczniów w ramach różnych przedmiotów, zaktywizował całą społeczność szkolną oraz środowisko lokalne, ponadto ważne jest, by czerpał z historii regionu.

Prace konkursowe czyli opisy projektów edukacyjnych, dotyczących obchodów Dnia Pamięci o Holokauście i Przeciwdziałaniu Zbrodniom Przeciwko Ludzkości przesłały 42 szkoły gimnazjalne i 26 szkół ponadgimnazjalnych. Komisja konkursowa, w której skład weszli m.in. przedstawiciele Stowarzyszenia „Dzieci Holocaustu”, Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Instytutu Pamięci Narodowej, Zakładu Badań nad Zagładą Żydów Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Żydowskiego Instytutu Historycznego, ogłosiła wyniki na początku czerwca 2005 roku.

Przy ocenie Komisja brała pod uwagę następujące kryteria:

- prezentacja – jej forma, treść, odbiorcy;
- różnorodność i częstotliwość aktywności podejmowanych przez uczniów w trakcie realizacji projektu;
- możliwość upowszechnienia projektu – modelowość projektu;
- zaangażowanie w realizację projektu różnych grup klientów szkoły (rodziców, przedstawicieli instytucji lokalnych ...)

Werdykt jury oraz listę zwycięzców oraz wyróżnionych można znaleźć: [KONKURS "PAMIĘĆ DLA PRZYSZŁOŚCI" - dokument .pdf 146 KB.](#)

Wyniki konkursu ogłoszone zostały 1 czerwca 2005 na uroczystości, która odbyła się z Teatrze Żydowskim (finał połączony był z występem uczennic z Kansas prezentujących pierwszy raz w Polsce sztukę „Life in a Jar” opowiadającą o działalności Ireny Sendlerowej). Warto wspomnieć, że **Dzień Dziecka w 2005 roku w Warszawie ogłoszony został przez Prezydenta m. st. Warszawy dniem Ireny Sendlerowej.**

Nagrodę główną stanowił trzydniowy pobyt zwycięskich zespołów z Wodzisławia Śląskiego i Krynek w Warszawie w dniach 9-12 czerwca 2005 ([Finał konkursu "Pamięć dla przyszłości - Obchody Dnia Pamięci o Holokauście" 2005](#)).

Nagrodę specjalną Stowarzyszenia Dzieci Holocaustu otrzymało dwanaścioro uczniów z Gimnazjum nr 23 w Warszawie wraz z opiekunką p. Katarzyną Żytkiewicz. Przygotowali oni bardzo ciekawy *Wieczór kultury żydowskiej* (20.04.2005).

Odbiorcy projektu:

Odbiorcami projektu były **szkoły**, czyli młodzież i ich nauczyciele. W projekcie uczestniczyło około 170 szkół szczebla gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z całej Polski. Ponadto ważnymi odbiorcami projektu były **środowiska lokalne** w których młodzież realizowała swoje projekty.

Szkoły uczestniczące w programie:

Do konkursu zgłosiło się około 170 szkół z całej Polski.

Efekty projektu:

W ramach projektu osiągnięto następujące cele:

- po raz pierwszy przeprowadzono (stosunkowo na dużą, ogólnopolską skalę) w polskich szkołach obchody Dnia Pamięci o Holocauście i Przeciwdziałaniu Zbrodnią Przeciwko Ludzkości. Ważne, że nie miały one jedynie charakteru akademii okolicznościowych, a projektów edukacyjnych prowadzonych przez pół roku i angażującymi uczniów, nauczycieli, przedstawicieli społeczności lokalnych a także świadków historii (członków Stowarzyszenia „Dzieci Holocaustu” w Polsce);
- przeprowadzono ogólnopolskie szkolenie dla nauczycieli;
- zorganizowano konkurs na projekt najciekawszych obchodów Dnia Pamięci o Holocauście i Przeciwdziałaniu Zbrodnią Przeciwko Ludzkości;
- zorganizowano uroczysty finał projektu w Warszawie.

Podobnie jak w przypadku pierwszej edycji programu "Pamięć dla Przyszłości" najważniejsze są dla nas efekty projektu związane z **kształtowaniem postaw** młodych ludzi (otwartości i tolerancji). Oczywiście w ramach projektu **przekazywana była wiedza** (o Holocauście i II wojnie światowej poprzez kontakt z żywymi świadkami tych wydarzeń), **uczenie nowych umiejętności i kompetencji** młodzież (pracy metoda projektu) i **zachęcenie do aktywności** młodych ludzi w ich najbliższym otoczeniu.

Opinie na temat projektu:

- List dyrekcji szkoły w Krynkach ([Podziękowania - list od szkół - dokument .pdf 165 KB](#)).